

השולח פרק רביעי גיטין

מב.

עין משפט נר מצוה

(א) לקמן פ"ג (ב) ועי' תוס' כבודות לא: ד"ה ח"כ, (ג) ב"ב קט"ז: פ"ג פ"ג מ"ח לעיל ח"ד, (ד) ג"ר פ"ג דאמר דה"ה ח"א, (ה) ז"ל דתמרימא, (ו) ונעל מ"א, (ז) ד"ה, (ח) ונעל מ"א, (ט) ז"ל דמוקי מהר"ם, (י) מהר"ל, (יא) ועי' תוס' ונעל מ"א, ד"ה דנין, (יב)

מוסף רש"י

קנו ומשחררו זה את זה. קנו כל הנכסים ונמלא כל אחד חזין בן חורין וחזין עבד לחזרו ומשחררם זה את זה חזין חזין וקנו (קמ"ט) הכותב כל נכסיו לעבדו. כנו כל נכסי נמוין לך. יצא לחירות. שפך הוא בכלל נכסים וכל שאר נכסים נמי קנה (ד"ה ח"ה). שיר קרקע כל שהוא. קרקע לא דוקא דלאמר ב"ב ב"ב מי שמת (ש"ס). לא יצא לעבדו. דבשלמא רישא דלגלי נלי דמתיב דמת לשורא לא אמרין דשירא אכל הכא דמתו דשירא אמרין לדידיה נמי שיר וי אמר כל נכסי לך אשאר נכסים קאמר ולחופי ליה קמחי ולא שחררה כיון דלא לא עמך ליה ונכסי (ש"ס) א"ו: שבעת יוקם לקרקע דכמי והמתנחלם. והאי קרקע כל שהוא איכא למימר של העבד הוא אומר ונמלא שאני בן חורין וגם הנכסים לא קנה. והאי אכל אמר חוץ ממטלטלין כל שהוא. דמתפרש ר"א לקמייהו העבד. המטלטלין שיר אלא שפיר דלמלא האי עבד הוא המטלטלין ששיר. דעבדא מטלטלין אכל אס אמר כל נכסי נמוין לך חוץ משהו פלוני. הכי הוא בן חורין. שבעת אית בכלל אלוהי שדה שפיר. ורש"י ב"ב קמ"ט. לעולם הוא בן חורין. אס שיר קרקע כל שהוא. דשיר קרקע ולא עבד (ש"ס) תמאי דגלי גלי ומאי דלא גלי גלי ועי' פ"ג. עד שיאמר כ"ו חוץ מאחד מרבוה. עד שיאמר סמך חוץ מדבר מועט ולא יפיר מה הוא משחיר. דהאם אמרין דלא מריבא דקאמר דהיינו עבד ואיך לא משחיר ליה אלא כחמד מריבא נכנסים. אע"ג דש"י טפי (ש"ס) שהיה אחד מריבא אעבד קאי ואינו משחיר. וד"ה כבוד כתב לעבדו ק"ו ומי לא קנה כלום (ד"ה ש"ס).

של שני שותפין. דכיון דאין לו צד אלא חזיו אפי' רבנן מודו דקנה כי שחררה לפלגיה דהא לא שיר מידי והוי כחשה דנפקא מיניה לגמרי: מחלוקת. דרבי ורבנן: ופניה חזיו. דנבעין דינפוק כולה מיניה כי חשה: אבל שיחרר חזיו. ומכר תחילה חזיו או צבת אחת:

הכותב נכסיו לשני עבדיו. שכתב שני שטרות כל נכסיו לזה וכל נכסיו לזה ויזכה לשניה אחד צבת אחת לשניה דפלגי דלא קדם אחד לחזירו: והן משחררין זה את זה. לפי של אחד זכה בחזיו חזירו: הא דאמר כולו. קמיימא כגון שכתב שני שטרות דפרזיטית וכל אחד כתב כל נכסי לפלוני עבדי ומודו רבנן דכיון דזיכה להם צבת אחת ונפקין וזלוהו מיניה קנו. ובתמרימא דלאמר חזי חזי בשטר האחד כתב חזי נכסי לך וכן בשני לחזירו ונפיק לא קנו דהוה ליה צבל אחד שחרר חזיו והניח חזיו. ולא מביעיש כתב ומסר לזה והדר מסר לזה דלא קנו דמי מסר לקמא שיר פלגיה ולא קנה וכן לשני אלא אפילו מסר לשניהם כאחת לא קנו דכיון דחזי נכסי כתב צבל חד דלמא חד פלגא כתב לתרויהו ואיכא שיר: מדקמני סיפא. הדברימא: ואם אמר חזי חזי לא קנו. וסלקא דעתין דהכי קאמר ואם אמר חזי חזי נמי לא קנו: מכלל דרישא דאמר חזי חזי לא קנו: ואפי' לא קנו: בשטר אחד. לא קנה כנו כל נכסי לפלוני ופלוני עבדי דכמיב"ל לה ולא לה ולחזרתה אין שתי נשים מתגרשות בנט אחד ואין שני עבדים משתחררים בנט אחד: מאי איריא. דפרזיט סיפא לרישא דאמר חזי חזי כדאמרן: ה"ק. כלומר לאו פרושי קמפרש: אף בשני שטרות עבדי לא קנו. משום דשיר: כאן צבת אחת. ותרויהו דלאמר כולו והא דקתני קנו שמסר שני השטרות צבת אחת והא דתני לא קנו צוה אחר זה: כדשניין מעיקרא. דהן לישני כולהו: דקרי להו עבדי. בשטר גופיה דקתני כל נכסי לפלוני ופלוני שמע מינה לא שחררינהו לדידהו וטועה דקצר יכול הוא לתת להם שאר נכסים בלא שחרור: שיר קרקע כל שהוא. דכתב חוץ מן הקרקע כל שהוא: לא ילא בן חורין. דלא ידעיין הי קרקע שיר וצבל כל שהוא אמרי' האי שיר ופיון דקרקעות לא קנה לגופיה נמי לא קנה דלא פלגינן דיבורא הואיל וצחד דיבורא אקני ליה גופיה ונכסים ופלגא דיבורא לא איתקיים אידך פלגא נמי לא מייקיים: ור"ש. סבר פלגינן הואיל והזכיר קרקע בשירא קרקעות הוא דלא קנה אכל הוא עלמא דליכא לספקוי בשירא קנה: חוץ מאחד שירא אמרינן היינו איכה דשיייה ולדידה לא חשיב ליה אלא אחד מרבוה: נגמו שור. אמתי' קאי מי שחזיו עבד כו"ו) וימירא דעלמא הוא: יום של רבו לרבו. אס ציוס של רבו נגמו וחבל צו פחת דמיו לרבו. שור משלם נוק דהיינו פחת דמים: איסורא לא קאמרינן. דמיהו לתלאין אכל כל זכית ממון כי היכי דמלככמו תליה צמיס כן כל צבת ממון: המי. צבור המועד קאי דגבי עבד נותן שלשים כסף דהיינו קנס דאפילו אינו שזה דינר נותן שלשים טלע וגבי בן חורין נותן כופר דהיינו דמי ההרוב: וחזי

בעבד של שני שותפין ודברי הב"ב. וא"ת והא לרי אליעזר דכפ' החובל (ב"ב דף ט"ז.) אינו יכול לשחרר חלקו כמו שאינו יולא צבן ועין דבעינן עבדו המיוחד לו וימוקו התם אליציה הא דאמר אממר איש ואשה שמכרו צבכסי מלוג לא עשו ולא

אבעבד של שני שותפין ודברי הכל אמר רבה. במחלוקת בשיחרר חזיו והניח חזיו אבל שיחרר חזיו ומכר חזיו או נתן במתנה חזיו כיון דקנפיק מיניה כוליה דברי הכל קנה אמר ליה אב"י ובכולו לא פלגי והתני חדא. הכותב נכסיו לשני עבדיו קנו ומשחררין זה את זה ותניא אידך האומר כל נכסי נתונין לפלוני ופלוני עבדי אף עצמם לא קנו מאי לאו הא רבי והא רבנן לא אירי ואירי רבנן: והא דאמר כולו הא דאמר חזי חזי והא מדקתני סיפא ואם אמר חזי חזי לא קנו מכלל דרישא דאמר כולו יפרושי קא מפרש אף עצמן לא קנו כיצד כגון דאמר חזי חזי הכי נמי מסתברא דאי ס"ד רישא דאמר כולו השתא אמר כולו לא קנו אמר חזי חזי מיבעיא אי משום הא לא איריא תנא סיפא לגלויי רישא שלא תאמר רישא דאמר חזי חזי אבל אמר כולו קנו תנא סיפא דאמר חזי חזי מכלל דרישא דאמר כולו ואפ"ה לא קנו ואיבעית אימא לא קשיא כאן בשטר אחד חזי חזי שטרות בשטר אחד מאי איריא חזי חזי אפי' אמר כולו נמי לא קנו ר"ג קאמר אף עצמן לא קנו ואם אמר חזי חזי אף בשני שטרות קנו ואם אמר חזי חזי אף בשני שטרות נמי לא קנו ואיבעית אימא ל"ק כאן בבת אחת כאן בזה אחר זה בשלמא בתרא לא קני דהא קני ליה קמא אלא קמא ליקני נפשיה ולקנייה לחבריה אלא מחזורתא כדשניין מעיקרא רב אשי אמר שאני התם דקא קרי להו עבדיי א"ל רפרם לרב אשי ודלמא עבדיי שהיו כבר מי לא תנן הכותב כל נכסיו לעבדו יצא לחירות שיר קרקע כל שהוא לא יצא לחירות ר' שמעון אומר לעולם הוא בן חורין עד שיאמר כל נכסי נתונין לפלוני עבדי חוץ מאחד מרבוה שבהן טעמא דאמר' [חוץ מאחד מרבוה שבהן] הא לא אמר הכי קנו אמאי והא עבד קא קרי ליה אלא עבדי שהיה כבר הכא נמי עבדיי שהיו כבר הנחו שור יום של רבו לרבו יום של עצמו לעצמו אלא מעתה יום של רבו ישא שפחה יום של עצמו ישא בת חורין איסורא לא קאמרינן ת"ש יהמית מי שחזיו עבד וחזיו בן חורין נותן חזי קנס לרבו וחזי

כלום וקאמר התם חזיו עבד וחזיו בן חורין וכן עבד של שני שותפין (ט"ז) אפי' אליציה דר"א] אין יולאין בראשי איצרים וי"ל דשותפין דהתם היינו לזה גוף וזה פירות כמו מוכר עבדו לאחר ופסק עמו ע"מ שישמטנו ל' יום דהוי דומיא דאיש ואשה אכל כשיש לו גוף ופירות יכול לשחרר חזיו והא דקאמר התם חזיו עבד וחזיו בן חורין היינו למשנה אחרונה וא"ת והא דאמר גופיה אית ליה לעיל לתד לישא דמפקרי עבדו יש לה קנה בשטר וי"ל דשטר ודאי מפקיע האיסור כדאמרינן לעיל מה אשה איסורא ולא ממנוא: הא דאמר חזי חזי פ"י בקונטרס שכתב בשטר אחד חזי נכסי לך וכן בשני לחזרו ואפי' מסר צבת אחת לא קנו דלמא חד פלגא הוא דכתב לתרויהו ואיכא שיר וקשה לרבינו שמואל דהא מדקאמר כל נכסי משמע שמואל דהא מדקאמר שחזיו שנתן לזה לא נתן לזה אלא הכל נתן לשניהם ועוד מדמפלגי בין אמר כולו לאמר חזי משמע דוקא אמר כולו קנו אכל חזי אפי' פירש אפי' לא קנה נותן לשניהם והוי צוה אחר זה דרבה לטעמיה דאית ליה צפ' שני דקידושין (דף ט"ז) ובמי שהוציא חזי חזי ונמך חזיו דהתם הוי צוה אחר זה אפי' צבת אחת אינו וצוה אחר זה לא קנה כיון דשיר ולא דמי לשחרר חזיו ומכר חזיו דהתם הוי צוה אחר זה אס מכר חזיו תחילה וקצת קשה לפירושו דאס כן כי אמר כולו נמי לא ליקני צבת אחת כיון דצוה אחר זה שני לא קני כמו במקדש שמי אחרות דאין מקודשות כיון דצוה אחר זה לא תפסי דקושין בשניה אלא ודאי לא שייך כל שאינו צוה אחר זה אלא היכא שהראשון מונע את השני מלחול כמו בשמי אחרות שמונעים קידושי הראשונה מלחול קידושי שניה אכל הכא הא דלא קני שני צוה אחר זה לאו משום דלא חזי לקנות אלא משום דכבר נסתלק הנותן ואין לו צבן כלום מידי דהוה אלוהי כל נכסיו לשני וכתב לכל א' נכסי נתונין לך צבתה ויזכה לכן צבת אחת דקנו כל הנכסים ואין לדמות ממון הראוי לתלק ואימיה לתלאין כדאמר התם אמעשרי': מאי איריא חזי חזי אפי' בולוי נמי: הכא ליכא לשנויי תנא סיפא לגלויי ארישא דפשיטא דבשטר אחד אין חילוק בין אמר חזי חזי לאמר כולו: יום של רבו רבו. היינו למשנה ראשונה דלמשנה אחרונה מעשה ידי שלו דבסמוך מדמי ליה למעוכב גט שחרור ומיהו ג"מ אף למשנה אחרונה כגון בשל יתומים קטנים דלאו צני כפיה יניהו או בחליה שפחה וחליה צב חורין ולא נהגו צה מנהג הפקר וקצת חיימה כיון דלפי משנה אחרונה מעשה ידי שלו מה הרויח לעיל ההוא גברא דלאקני לבנו קטן והא מני משחרריה חזריה לפלגיה מיד וזה העבד בעצמו והוה ליה מעוכב גט שחרור ואין יכול להקנות לבנו אלא מה שיש לעצמו צו אכל טפי לא ושמא הקנה לבנו קודם ששחררו חזירו לפי שהיה יודע שחזרו היה רוצה לשחרר חלקו: ושור

צ"ד א ב מ"י פ"ו מהל' עבדים הלכ' ד סמג עשין פו טור ש"ע י"ד ס' רבן סעף פ': צ"ה ג ד מ"י שם הלכ' ג טו"ש"ע שם סעף טו: צ"ו ה מ"י פ"ד מהל' חובל ומזיק הלכ' י"ב סמג עשין ט טו"ש"ע ח"מ ס' תמך סעף ד וטו"ש"ע י"ד ס' רבן סעף סג: צ"ז ו מ"י פ"ה מהל' זקני ממון הלכ' ב סמג עשין פו טו"ש"ע י"ד ס' רבן סעף סג:

תוספות ר"ד

דברי הכל אף בשטר קנה שכל אחד משחרר כל חלקו ולא שירי בו כלום ולא דמי למשחרר חזי עבדו. ואין שני עבדים משתחררים בשטר שתי שתי נשים מתגרשות בנט א.

השולח פרק רביעי גיטין

מג.

עין משפט
נר מצוה

(א) קדושין ו. (ב) ג"ז טס.
 (ג) שנת קוש. מבינה ד. (ד)
 (ה) כריתות ו.א. (ו) ג'י' (ז)
 (ח) ומהרהר כך איתא
 (ט) כריתות. (י) (כריתות טס.)
 (יא) (קדושין ו.א.) (ב) (קדושין
 טס.)

תורה אור השלם

1. ובהו כי יקנה נפש
 קנין כספו הוא יאכל בו
 יליד ביתו הם יאכלו
 בלחמם: וירא כב יא
 2. כי יחפש איש באחיו
 בית אביו שמלה לכה
 קצין תהיה לנו
 והפקשלה הזאת תחת
 ידך: ישעיהו ג' ג

גילוי הש"ס

גמ' סי' איבא עבדא כו'.
 ע"י ענין ד' ב ע"א
 מדיה לחתוי מנוול: שם
 מי שחציו עבד וחציו בן
 חורין: ע"י ירושלמי פ"ח
 דפסחים הלכה א' שם
 ומאי יורשיו נפשיה: ע"י
 פ"ח כפסרו מים חיים
 נשטותו מימן: ב' שם
 אמר רבא שתי תשובות.
 ע"י פסחים ד' ע"א ע"א
 ופ"ח: שם ואמר ר"ל
 כופר: ע"י ב"ק ד' מג
 ע"כ:

דלמא מודה. ב"ד קודם העדלת עדים ומודה בקנס פטור: ויליד
ביום מה ס"ל. לענין אכילת תרומה ויליד צימו הם יאכלו בלחמם. יליד
 בית בן שפחה: אילו כן. ללא כתיב אלא קנין כספו הוא יאכל בו:
אף קנין כסף אע"פ שאינו שוה כלום. כגון שנעשה מוכה שחין:

דלמא מודה ומיפטר ותבעי לרבנן עד כאן
 לא קאמרי רבנן איין אדם מקנה דבר שלא
 בא לעולם אלא כגון פירות דקל דהשתא
 מיהא ליתנהו אבל הכא הא קאי שור והא
 קאי עבד מאי אמר ר' אבא ת"ש ויליד
 בית מה תלמוד לומר אם קנין כסף אוכל
 יליד בית לא כ"ש אילו בן הייתי אומר מה
 קנין כסף שיש בו שוה כסף אוכל אף יליד
 בית שיש בו שוה כסף אוכל ומנין שאע"פ
 שאינו שוה כלום ת"ל יליד בית מכל מקום
 ועדיין אני אומר יליד בית בין שיש בו
 שוה כסף בין שאין בו שוה כסף אוכל קנין
 כסף יש בו שוה כסף אוכל אין בו שוה
 כסף אינו אוכל ת"ל יקנין כספו ויליד ביתו
 ימה יליד בית אע"פ שאינו שוה כלום אוכל
 אף קנין כספו אע"פ שאינו שוה כלום אוכל
 ואי סלקא דעתך עבד שמכרו רבו לקנס
 מכור. מי איבא עבדא דלא מודבין לקנסא
 אין איבא עבד טרפה והא חזי למימס קמיה
 במנוול ומוכה שחין יאיבעיא להו. מי שחציו
 עבד וחציו בן חורין שקדוש בת חורין מהו
 אם תמצא לומר יבן ישראל שאמר לבת
 ישראל⁶ התקדשי לחציו מקודשת דהויא
 לכוליה הא לא חזיא לכוליה ואם תמצא
 לומר יבן ישראל המקדש חצי אשה אינה
 מקודשת דשייר בקנינו והא עבד לא שייר

מי איבא עבדא דלא מודבין לקנסא. וא"ת כי אמר נמי דלינו מכור
 תקשי ליה מי איבא עבדא דלא מודבין לקנסא שיוכל למכרו
 כולו לגמרי וי"ל דלא ימצא קונים שיקטוהו לגמרי אפי"י לא יערכו
 לפרכסו שיוכל לומר עשה עמי ואינו זק"מ מימנעי אינשי לקנותו
 שלא יהא רגיל אכלס אכלס אכלס אס מכרו
 לקנס מכור ומנין דזוני ליה ועי"ל
 דאפי"י מוכרו כולו לגמרי אינו מכור
 דהא אינו שוה כלום ואינו מוכרו
 אלא לקנס ולקנס אינו מכור:

אם תמצא מולה יורשין בקידושין
 מקודשת. וגבי אשה קאמר
 אס תמצא לומר חציך מקודשת לי
 אינה מקודשת והוי מלי למימר איפכא
 אלא האמת נקט דהכי מסיק בפ"ק
 דקדושין (דף ז.): **ואי אמרת**
 קדושי לאו קדושי יורשין מנא ידה.
 תימה דמה מולה יורשין בקידושין
 והלא בנו מן הפנויה יורשו כדאמר
 (יבמות דף ק.): גבי עשרה כהנים
 שפירש אחד מהן ובעל דהולד שמוקי
 שמשמקין אותו מנכסי אביו משום
 דלא ידעי' אביו מנו ואפי"י בנו ממנו
 מערוה דלא תפסי אחריו ולא דמי
 בפרק שני דשמיטת (דף כג.) דהוי בנו
 לכל דבר והיינו לירשו והכא אי
 תפסי בה קידושין גרע טפי דלמי לז
 עבדות ומשמעם צא"ל כדלמרינן
 [בסו"ט] (סס דף מה.) וי"ל דסבר
 הש"ס דאס איתא דלאו כן קדושין הוא
 אין בנו ממיתסם אחריו ולא דמי
 לעריות דתפסי בה קדושין לעלמא
 אכל האזי דלאו כן קדושין הוא צטוס
 מקוס אין הבן ממיתסם אחריו:
 ואין

קח א מיי פ"כ מהל'
 מבינה הלכה א סמג
 ע"פ פ"ט ע"י מ"מ ס'י
 רב עמי ד:
 קו ב מיי פ"ו מהל'
 מיומזת הלכה א
 סמג לאון רכז רכה טור
 י"ד ס'י שלא:
 קו ג מיי פ"ד מהל'
 אשות הלכה ז סמג
 ע"פ מה טושי"ע אה"ע
 סימן מד עמי יא:
 קח ד ה מיי פ"ג פ"ג
 הלכה ט סמג טס
 טושי"ע אה"ע ס'י לא עמי
 ח:
 קב ו ז מיי פ"א מהל'
 מקי ממון הלכה ב
 סמג ע"פ סו טושי"ע י"ד
 ס'י רכו עמי ס'י:
 ק" ח מיי פ"ד מהל'
 אשות הלכה טו סמג
 ע"פ מה טושי"ע אה"ע ס'י
 מד עמי יב:
 ק"א ט מיי טס הלכה
 י"ו ופ"ג מהלכות
 אסורי ביאה הלכ' י"ג סמג
 לאון קפה:
 ק"ב י מיי פ"ו מהל'
 יבס הלכה לא סמג
 ע"פ לא טושי"ע אה"ע
 ס'י קעד עמי ז:

חוספות ר"ד

מי שחציו עבד וחציו
 בן חורין שקדש בת
 חורין מקודשת היא משום
 צד חירות שבו ואפילו
 אם תמצא לומר המקדש
 אשה לחציו אינה מקודשת
 התם משום דשייר
 בקנינו הכא לא שייר
 בקנינו וכן נמי שפחה
 שחציה שפחה וחציה בת
 חורין שנתקדשה מישראל
 קדושה קדושין משום
 צד חירות שבה. ואפילו
 אם תמצא לומר המקדש
 חצי אשה אינה מקודשת
 התם שייר בקנינה
 הכא לא שייר בקנינה

בקנינו מאי ת"ש יהמית מי שחציו עבד וחציו בן חורין גותן חצי קנס
 לרבו וחצי כופר לירשיו ואי אמרת קידושיו לאו קידושין יורשין מנא ליה
 אמר רב אדא בר אבהו כשעשאו טרפה. ומאי יורשיו נפשיה. אמר רבא
 שתי תשובות בדבר חדא דירשיו קתני ועוד כופר הוא. ואמר ריש לקיש
 כופר אין משתלם אלא לאחר מיתה אלא אמר רבא יראוי ליטול ואין
 לו אמר רבא כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה
 שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אין קדושה קדושין דרש רבה בר רב
 הונא כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת
 חורין שנתקדשה אינה מקודשת א"ל רב חסדא מי דמי התם שייר בקנינו
 הכא לא שייר בקנינו הדר אוקים רבה בר רב הונא אמורא עליה ודרש
²² והמכשלה הזאת תחת ידך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל
 בהן אע"פ שאמרו המקדש חצי אשה אינה מקודשת אבל חציה שפחה וחציה
 בת חורין שנתקדשה קדושה קדושין מ"ט התם שייר בקנינו הכא לא שייר
 בקנינו אמר רב ששת כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה
 שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אין קדושה קדושין ואם לחשך אדם
 לומר²³ איזו היא שפחה חרופה זו שחציה שפחה וחציה בת חורין²⁴ המאורסה
 לעבד עברי אלמא בת איתרוסי היא אמור לו כלך אצל ר' ישמעאל שהוא
 אומר בשפחה כנענית המאורסה לעבד עברי ושפחה כנענית בת איתרוסי
 היא אלא מאי אית לך למימר מאי מאורסת מיוחדת הכא נמי מאי
 מאורסת מיוחדת אמר רב חסדא חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה
 לראובן ונשתחררה וחזרה ונתקדשה לשמעון ומתו שניהם מתיבמת ללוי
 ואין

המורה לדבר זה מאותה ששנינו בנמ' כריתות (יא.) והפדה לא נפדמה דשפחה חרופה איזו זו וזו פדויה ואינה פדויה חציה שפחה וחציה בת חורין
 המאורסה לעבד עברי. והוא הדין לכל ישראל אלא אורחא דמלתא נקט משום דעבד עברי מותר בשפחה: **אלמא כס אפרוסי** היא. מדקתני מאורסת
 אמור לו. וכי סבור אתה שהן אירוסין ממש: **כלך אצל רבי ישמעאל.** דלמחר התם דברה תורה כלשון בני אדם ובשפחה כנענית שלא נפדית כלל
 קשתמעי קרא: **המאורסה לעבד עברי.** וכי שפחה כנענית גמורה צד קדושין היא הא ממורה בעלמא היא עם הדומה לממורה: **מיוחדת.** וגמרת
 הכתוב היא דמחייב עליה אשם הואיל ויחדוה לעבד עברי המותר בה: **ומורה ונתקדשה לשמעון.** אחיו ובמאי ראוהו וראובן לא גירסה:

ואין